

گزارش میدانی «پیام ما»
از افزایش خودروهای برقی در ترکیه

پایان عصر بنزین در «استانبول»

«پیام ما» تأثیر آلودگی نفتی سواحل «شیدور» و «الوان»

بر تنوع زیستی این جزایر را بررسی می‌کند

روزگار سیاه گونه‌های خلیج فارس

مدیرعامل «انجمن مردم نهاد حفاظت از طبیعت میداف»: دلفین‌ها هر بار که برای نفس‌گیری روی سطح آب می‌آیند، حفره‌های تنفسی‌شان باز می‌شود و همین عامل آن‌ها را در معرض آلودگی قرار می‌دهد

علی حاجی مرادی |
اکارشناس منابع آب

باز هم همان قصه هر سال زاینده‌رود

یادداشت

۱

محمد رضا نژادحیدری |
امدیوکل روابط عمومی
استانداری کرمان

روابط عمومی توسعه‌گرا پلی برای پیشرفت سازمان و جامعه

یادداشت

۸

روزنامه سامما

۱ سال بیست و دوم | شماره پیاپی ۳۴۰۵ | یکشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۵ | قیمت ۱۰ هزار تومان

www.payama.ir

گزارش «پیام ما» از تخریب «اکتشاف نفت» در جنگل‌های بلوط شمال خوزستان

زاگرس قربانی بولدوزرهای نفتی

خبرگزاری دانشجو

«زاوقان» تاریخی گرفتار شهرسازی خودرومحور

محله تاریخی سمنان که شصت سال پیش از سیل ویرانگر نجات پیدا کرد با تهدید توسعه چه خواهد کرد؟

۴

راه پرچالش تأمین تجهیزات پزشکی

۲

تغییر پارادایم انرژی در تأسیسات گردشگری

گفت‌وگو با جهانشاهی، دبیر کمیته ملی گردشگری سبز وزارت میراث فرهنگی درباره بهره‌گیری از انرژی خورشیدی در صنعت گردشگری کشور

۴

آخرین قاب یحیی

نگاهی به فعالیت‌های «یحیی دهقان‌پور»، عکاس ایرانی که در ۸۶ سالگی از دنیا رفت

۸

وقتی پرده کنار می‌رود جامعه نفس می‌کشد

۸

یادداشت

باز هم همان قصه هر سال زاینده‌رود

زیست محیطی و اقتصادی؟ زاینده‌رود فقط یک رودخانه نیست. حضور آب در بستر آن، به طور مستقیم بر کیفیت زندگی شهری، کاهش دمای محلی، بهبود وضعیت فضای سبز، کاهش گردوغبار، و مهم‌تر از همه، بر روحیه و هویت جمعی شهروندان اثر می‌گذارد.

در سال‌هایی که رودخانه جاری بوده، افزایش حضور مردم در فضاهای عمومی، رونق گردشگری، و تحرک اقتصادی در بخش خدمات به وضوح قابل مشاهده بوده است.

در مقابل، تصمیم به هدایت سریع آب به مصارف سنتی، هرچند برای بخشی از ذی‌نفعان حیاتی است، اما اغلب بدون ارزیابی جامع از هزینه - فایده کلان انجام می‌شود. این که چند هکتار باغ یا زمین کشاورزی حفظ شود، بدون در نظر گرفتن بهره‌وری، نوع کشت و ارزش افزوده اقتصادی واقعی آن، نمی‌تواند به‌تنهایی معیار تصمیم‌گیری برای چنین منبع محدودی باشد.

کاش امسال، فقط یک بار، مسیر متفاوتی انتخاب می‌شد.

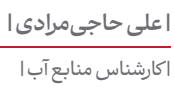
کاش بخشی از این آب، نه برای پاسخ به فشارهای کوتاه‌مدت، بلکه برای حفظ جریان پیوسته رودخانه تا پایان تابستان اختصاص می‌یافت، حتی اگر به‌صورت مدیریت‌شده و با دبی محدود.

و مهم‌تر از آن، کاش این تصمیم با یک مطالعه دقیق همراه می‌شد:

سنجش اثرات اقتصادی حضور آب در شهر، مقایسه درآمدهای گردشگری، بررسی شاخص‌های رضایت اجتماعی، و تحلیل هزینه - فایده واقعی در مقایسه با الگوی مصرف گذشته.

شاید آن وقت، پاسخ این پرسش قدیمی روشن‌تر می‌شد:

«کفه ترازو به کدام سمت سنگین‌تر است؟ رودخانه‌ای زنده که به یک شهر جان می‌بخشد، یا مصرفی پراکنده که هر سال، ما را به همین نقطه بازمی‌گرداند؟»

علی حاجی مرادی |
اکارشناس منابع آب

خبر می‌آید: پرشدگی زاینده‌رود حدود ۳۹ درصد، حجم سد نزدیک به ۴۸۰ میلیون مترمکعب. اعدادی که در نگاه اول امیدوارکننده‌اند، اما برای حوضه‌ای که سال‌ها با کم‌آبی دست‌وپنجه نرم کرده، هنوز فاصله زیادی با وضعیت پایدار دارند.

و بلافاصله، بحث همیشگی آغاز می‌شود: این آب کجا باید برود؟

سهم کشاورزی؟ سهم شرب؟ سهم صنعت؟ یا سهم رودخانه‌ای که زمانی شاهگر حیات امفهان بود؟

این روایت تکراری، هر اردیبهشت، از تیتیر رسانه‌ها شروع می‌شود و به گفت‌وگوهای داغ در سطح شهر می‌رسد. گروه‌های مختلف، هرکدام با استدلال‌های خود، تلاش می‌کنند کفه ترازو را به سمت خود سنگین‌تر کنند. در این میان، فشارهای محلی، ملاحظات سیاسی و وعده‌های مقطعی، اغلب بر تصمیم‌های بلندمدت غلبه می‌کنند.

درحالی‌که تجربه سال‌های گذشته نشان داده، رهاسازی مقطعی و کوتاه‌مدت آب (هرچند برای پاسخ به برخی مطالبات فوری) در نهایت به خشک شدن سریع بستر رودخانه و بازگشت همان چرخه نارضایتی منجر می‌شود.

رودخانه‌ای که می‌توانست با یک برنامه‌ریزی مرحله‌ای و مدیریت جریان، دست‌کم چند ماه پیوستگی حیات داشته باشد، بار دیگر در مدت کوتاهی تخلیه می‌شود و اثر پایدار چندانی بر اکوسیستم و زندگی شهری نمی‌گذارد.

مسئله فقط آب نیست؛ مسئله «نوع نگاه» به آب است. آیا آن را صرفاً منبعی برای مصرف کوتاه‌مدت می‌بینیم، یا سرمایه‌ای اجتماعی،

و شهر، میانِ دفترهای ناتمام پیر شد

آن صبح، کودکان با همان سادگی همیشگی به مدرسه رفتند؛ با کیف‌هایی سبک و رویاهایی کوچک. یکی شاید مشقش را نیمه‌تمام گذاشته بود، دیگری موهایش را با ذوق بافته بود، و مادری در آخرین لحظه گفته بود: «زود برگرد».

اما بعضی رفتن‌ها، بازگشتی ندارند. ناگهان آسمان تغییر کرد. صدایی آمد که هیچ نسبتی با زندگی نداشت؛ نه باد بود، نه باران، نه رعد. صدایی که انگار از دل تاریکی شکافته شده بود تا همه چیز را خاموش کند. بعد، دود بود، خاک بود، و سکوتی سنگین‌تر از هر فریاد و شهر، همان لحظه پیر شد.

می‌گویند زمین حافظه دارد؛ در لایه‌های رسوبی‌اش تاریخ اقلیم ثبت می‌شود، در دانه‌های خاکش تغییرات آب‌وهوایی انباشته می‌گردد، و در شکستگی‌هایش، داستان فشار و کمبود آب نوشته می‌شود. این سرزمین هم سال‌هاست نشانه‌های خود را داده؛ از ترک‌های تدریجی خاک تا تعب‌نشین پوشش گیاهی.

شهرها اما با زخم‌هایشان زنده می‌مانند؛ زخم‌هایی که پاک نمی‌شوند، فقط شکل عوض می‌کنند و در تاروپود خیابان‌ها، دیوارها و خاطره آدم‌ها پنهان می‌شوند. هر نامی که روی آن‌ها می‌ماند، انگار تلاشی است برای فراموش نکردن چیزی که هنوز زیر پوست شهر نفس می‌کشد.

از آن روز، میناب دیگر فقط شهری در جنوب نیست؛ مرثیه‌ای است که زیر آفتاب ادامه دارد. کوچه‌هایش انگار نام‌هایی را آهسته زخمه می‌کنند که دیگر بازمی‌گردند. نخل‌ها غمگین‌تر از همیشه ایستاده‌اند؛ انگار آن‌ها هم فهمیده‌اند این بار فقط آب از دست نرفته است.

کودکانی که قرار بود فریاد این خاک باشند، خورشاد به خاک سپرده شدند. دخترانی که می‌توانستند معلم، پزشک یا ادامه زندگی این شهر شوند، حالا تنها در حافظه مادرانی زنده‌اند که هنوز صدای خنده‌شان را فراموش نکرده‌اند.

جنگ فقط ساختمان‌ها را خراب نمی‌کند؛ دل‌ها را ویران می‌کند، صدای زنگ مدرسه را خاموش می‌کند، و جهان را در چشم کودکان بازمی‌اندازد، نامی می‌سازد.

بعد از آن روز، یاد در میناب سنگین‌تر شد. غروب‌ها کش‌دارتر، و نگاه مادران در کوچه‌ها ماندگارتر. و هر بار که باد از میان نخست‌ان‌های جنوب می‌گذرد، انگار نامی را با خود می‌برد؛ نام کودکانی که دخترهایشان نیمه‌تمام ماند، اما ردشان از حافظه این خاک پاک نخواهد شد.

میناب ادامه دارد، اما نه مثل قبل. مثل زخمی که یاد گرفته نفس بکشد.

امیر رفیعی |
پژوهشگر علوم زمین

میناب را همیشه با نخل‌های سوخته از عطش می‌شناختند؛ با زمین‌هایی که هر سال کمی بیشتر فرومی‌نشستند، با رودخانه‌ای که آرام‌آرام استخوان‌هایش پیدا شد. اما این بار خود شهر فرو ریخت.

در صبحی که باید بوی دفتر و مداد در کلاس‌های مدرسه می‌پیچید، آسمان بر سر کودکان آوار شد. دختران و پسرانی که قرار بود فریاد این خاک باشند، پیش از آنکه معنای «وطن» را کامل بفهمند، زیر دود و آتش خاموش شدند. میناب فقط دانش‌آموز از دست نداد؛ بخشی از آینده‌اش را دفن کرد.

انگار صبح فریاد خودش را به خاک سپرد و بخشی از صدای خنده‌اش برای همیشه در هوا گم شد.

دخترانی که قرار بود سال‌ها بعد زیر همین آفتاب زندگی کنند، نخل بکارند، عاشق شوند، مادر شوند و ادامه این شهر باشند، پیش از آنکه زندگی را کامل لمس کنند، به خاطره تبدیل شدند. میناب فقط کودک از دست نداد؛ رویاهای کودکی را دفن کرد.

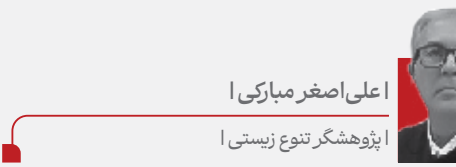
زمین ترک‌خورده سال‌ها تشنگی را فریاد می‌زد، اما هیچ‌کس تصور نمی‌کرد روزی این شهر به‌جای خنده کودکش، با بوی دود و سوگو بیدار شود. هیچ‌کس باور نمی‌کرد نخل‌هایی که در برابر خشکسالی ایستاده بودند، روزی سایه‌شان بر داغ‌ترین فقدان این خاک بیفتد.

در واقع، این سرزمین مدت‌هاست درگیر یک بحران آرام و نامرئی است: افت سطح آب‌های زیرزمینی. برداشت بی‌رویه از سفره‌های آب زیرزمینی باعث شده لایه‌های خاک به تدریج خالی شوند و فضای خالی در زیر زمین، به فرونشست منجر شود. وقتی آب از دل خاک بیرون کشیده می‌شود، زمین دیگر توان نگه داشتن وزن خود را از دست می‌دهد؛ ترک‌ها آغاز می‌شوند، دشت‌ها می‌شکند و فرونشست، آرام و بی‌صدا پیش می‌رود؛ فاجعه‌ای که دیده نمی‌شود، اما زمین آن را فراموش نمی‌کند.

تغییرات اقلیمی، کاهش بارش‌های مؤثر و افزایش دما، این چرخه را تشدید کرده‌اند؛ خاک هر سال خشک‌تر، سفره‌ها هر سال فقیرتر، و اکوسیستم هر سال شکننده‌تر شده است.

اما جنگ، هیچ چیز را حرمت نمی‌گذارد؛ نه تشنگی خاک را می‌فهمد، نه معصومیت کودکی را، نه حرمت مدرسه را.

روزی برای گونه‌های در معرض تهدید انقراض

علی اصغر مبارکی |
پژوهشگر تنوع زیستی

نیازهای جوامع انسانی به‌عنوان عامل محرکه، منجر به ایجاد و بروز عوامل تهدیدکننده عمده شامل تخریب و تغییر و تبدیل زیستگاه‌ها، آلودگی‌ها، برداشت بیش از حد، معرفی گونه‌های غیربومی، شیوع بیماری‌ها و تغییر اقلیم شده است. این عوامل و به‌خصوص اثرات جمعی آنها در حالی عمل کرده و تأثیر می‌گذارد که جمعیت‌های اغلب گونه‌ها در طی دهه‌ها یا سده‌های اخیر تکه‌تکه و کوچک شده‌اند. چنین جمعیت‌هایی وقتی در معرض تغییرات شدید محیطی، و بلایای طبیعی، تغییرات احتمالی جمعیتی و کاهش تعداد قرار می‌گیرند طبیعتاً بار دیگر کوچک‌تر و جداافتاده‌تر می‌شوند. چنین جمعیتی نسبت به تأثیرات عوامل تهدیدکننده و تأثیرات جمعی آنها به‌مراتب آسیب‌پذیرتر بوده و به‌راحتی در گرداب انقراض می‌افتد که امکان خروج از این شرایط بسیار چالش‌برانگیز و حتی گاه غیرممکن است. نگاه گذرا بر گونه‌هایی نظیر یوزپلنگ آسیایی، فیل‌ها، کوسه‌ها، گوشت‌خواران و علف‌خواران بزرگ جثه، پرندگان مهاجر، گونه‌های اندمیک و خزندگان و دوزیستان با پراکنش محدود بیانگر چرایی وضعیت حفاظتی ناسامان آنها است.

نتیجه حاصل چنین وضعیتی در معرض تهدید انقراض بودن بیش از ۴۸ هزار و ۶۰۰ گونه، معادل ۲۸ درصد کل گونه‌های ارزیابی شده، در فهرست سرخ اتحادیه جهانی حفاظت (IUCN) است. به تفکیک رده‌بندی، ۴۱ درصد دوزیستان، ۴۴ درصد مرجان‌ها، ۳۸ درصد کوسه‌ها و سفره‌ماهیان، ۲۶ درصد پستانداران و ۲۱ درصد خزندگان در معرض تهدید انقراض قرار دارند. به دلیل فعالیت‌های انسانی، نرخ فعلی انقراض ۱۰۰ تا ۱۰۰۰ برابر بیشتر از پس‌زمینه طبیعی آن تخمین زده می‌شود.

در این میان عواملی نظیر قاچاق گونه‌ها، عدم اجرای صحیح قوانین، عدم درک صحیح از ماهیت و عملکرد حفاظت و ارزش وجودی گونه‌ها و مناطق حفاظت شده و حتی عدم برنامه‌ریزی و اجرای اصولی اقدامات حفاظتی منجر به تشدید و وخیم‌تر شدن وضعیت حفاظتی گونه‌ها می‌شود.

بدیهی است دستیابی به موفقیت در حفاظت و نجات گونه‌ها مستلزم درک تمام‌وکمال از ارزش‌های آنها، دخالت و آگاهی تمامی ذی‌نفعان و ذی‌حقان، یکپارچگی اقدامات حفاظتی و توسعه‌ای، تأمین منابع مالی و امکانات لازم، کنترل و کاهش و حتی ازبین بردن عوامل تهدیدکننده و اجرای علمی و صحیح اقدامات حفاظتی است.

با مدنظر قراردادن موارد مذکور، روز جهانی حیات گونه‌های در معرض خطر انقراض سعی بر آن دارد تا با اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی عمومی در خصوص انقراض و وضعیت حفاظتی گونه‌ها بتوان شرایطی فراهم کرد تا روند کاهش جمعیت‌های گونه‌ها متوقف شده و با تغییر رفتار و نگرش ما نسبت به موضوع، شدت و دامنه عوامل تهدیدکننده در کمترین زمان ممکن تقلیل یابد.

خبر |

ثبت منظر آسمان تاریک بیابان «سه قلعه» در فهرست میراث ملی

منظر آسمان تاریک بیابان «سه قلعه» به‌عنوان اولین اثر از این نوع در ایران، با شماره ۱۴۵۹ در فهرست میراث ملی ثبت شد. «زهرارضایی ملکوتی»، کارشناس ثبت میراث طبیعی اداره کل

پایین و زیرساخت‌های بوم‌گردی و آثار تاریخی کم‌نظیر، به‌عنوان گزینه‌ای پیشرو برای میزبانی اولین منظر آسمان تاریک ایران ثبت شد. این کارشناس ثبت میراث طبیعی افزود: «ثبت این منطقه به‌عنوان میراث طبیعی، ضمن تقویت اقتصاد محلی از طریق جذب گردشگران نجومی، الگویی عملی برای تلفیق حفاظت محیط‌زیستی با بهره‌وری علمی - گردشگری خواهد بود. حرکتی که با الهام از تجربه‌های موفق جهانی و همسویی با استانداردهای انجمن بین‌المللی آسمان تاریک، می‌تواند ایران را در نقشه جهانی

مقاصد ستاره‌شناسی و گردشگری نجومی تثبیت کند و یادآور شود که حفاظت از آسمان، ادامه منطقی مسئولیت‌پذیری انسان در قبال طبیعت است.» او ادامه داد: «منظر تاریک آسمان سه قلعه از ارزش و اهمیت ویژه گردشگری برخوردار است و انتظار می‌رود مردم فرهنگ‌دوست منطقه در جهت حفظ منظر و محیط پیرامونی آن کوشا باشند.» ملکوتی گفت: «منظر آسمان تاریک بیابان سه قلعه به شماره ۱۴۵۹ در فهرست آثار طبیعی - ملی ثبت شد.» اصداسیما

معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی تهران: راه اندازی کلینیک مجازی و تداوم خدمات در شرایط خاص

معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی تهران با بیان اینکه این دانشگاه علاوه بر ارائه خدمات درمانی در پایتخت، عملاً دانشگاه معین بیماران پیچیده از سراسر کشور است، گفت: «سال گذشته با وجود همه مشکلات، هزار و ۸۹ مورد پیوند عضو در مراکز تابعه این دانشگاه انجام شد.»

رضا شروین پندو، روز شنبه ۲۶ اردیبهشت در نشست خبری که به مناسبت هفته سلامت در دانشگاه علوم پزشکی تهران برگزار شد، افزود: «دانشگاه علوم پزشکی تهران رسالت بزرگی در حوزه درمان، آموزش و پژوهش بر عهده دارد و افزودن فعالیت گسترده در سطح شهر تهران، پذیرای بیماران پیچیده از نقاط مختلف کشور است.» او با اشاره به زیرساخت‌های درمانی این دانشگاه اظهار کرد: «در حال حاضر ۱۵ بیمارستان فعال و ۱۸ بیمارستان غیر دولتی تحت پوشش داریم و چند بیمارستان نیز در حال افتتاح است که از جمله آنها می‌توان به انستیتو سرطان در بیمارستان امام خمینی (ره) اشاره کرد.»

شروین پندو ادامه داد: «این دانشگاه دارای ۶ هزار و ۶۴۸ تخت بیمارستانی است و مجموعه آموزشی و پژوهشی امام رضا (ع) و یک بیمارستان در اسلامشهر نیز در حال احداث است.» او با بیان اینکه تمامی بیمارستان‌های تابعه دارای درجه یک هستند، گفت: «سه مرکز، «بیمارستان شریعتی»، «مرکز طبی کودکان» و «چشم پزشکی فارابی» موفق به کسب درجه اعتباربخشی یک شده‌اند.» معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی تهران با اشاره به اقدامات نظارتی افزود: «سال گذشته ۳ هزار و ۳۴۴ مورد تک‌و اختار اصلی در مراکز درمانی صادر همچنین ۳۷ مورد موافقت اصولی و ۲۲ پروانه تأسیس مؤسسه پزشکی صادر و ۱۹ مورد افزایش بخش در بیمارستان‌های مختلف انجام شد.» او از توسعه ظرفیت تخت‌های بیمارستانی خبر داد و گفت: «بیمارستان نوین در غرب تهران با ظرفیت ۸۰۰ تخت و بیمارستان علوم اعصاب با ۴۰۰ تخت در دست احداث است.» شروین پندو اضافه کرد: «بخش دیالیز کودکان در بیمارستان حکیم، بخش مراقبت‌های ویژه در بیمارستان شریعتی و بخش NICU بیمارستان ضیاییان نیز به خدمات درمانی افزوده می‌شود، همچنین بخش پیوند کبد بیمارستان کودکان حکیم در سال گذشته راه‌اندازی شد.»

او درباره روش‌های نوین درمانی گفت: «بخش‌های جدیدی از جمله پزشکی هسته‌ای یک در بیمارستان شریعتی راه‌اندازی شده و با توجه به مشکلات رفت‌وآمد برخی بیماران، کلینیک مجازی دانشگاه تأسیس شد که حتی در شرایط قطع اینترنت جهانی نیز خدمات‌رسانی آن متوقف نشد.» معاون درمان دانشگاه علوم پزشکی تهران، ساماندهی نظام ارجاع و اورژانس بیمارستان‌ها را از دیگر برنامه‌های مهم این دانشگاه برشمرد و افزود: «در جریان حوادث جنگ ۱۲ روزه چهار بیمارستان از جمله آرش و دلازم در ابتدای جنگ تخلیه شدند.» در ادامه این نشست، علیرضا اولیایی‌منش، معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران گفت: «حوزه بهداشت یکی از موفق‌ترین بخش‌های نظام سلامت است و شاخص مرگ‌ومیر کودکان زیر پنج سال اکنون به ۱۴ رسیده که در سایه ارتقای سطح رفاه و خدمات بهداشتی حاصل شده است.» او افزود: «۳۰ میلیون نفر از جمعیت استان تهران تحت پوشش خدمات این دانشگاه هستند که بخشی از آنها از محروم‌ترین اقشار بوده و ۵۰ درصدشان در محله‌های کم‌برخوردار زندگی می‌کنند.» ایرنا

وزیر آموزش و پرورش عنوان کرد «سنجش سلامت» شرط ثبت نام در کلاس اول

وزیر آموزش و پرورش بر لزوم شناسایی مشکلات سلامتی دانش‌آموزان از سنین پایین اشاره و بر اهمیت تشکیل پرونده سلامت و درمان برای دانش‌آموزان از بدو ورود به مدرسه و ارائه کارنامه دقیق در پایان دوره متوسطه تأکید کرد.

«علیرضا کاظمی» در مراسم گرامیداشت هفته سلامت که با شعار «همه‌ها برای سلامتی و امنیت، بانکیه‌بر دانش» برگزار شد، سلامت جسمی و روانی را زیربنای حرکت انسان و پیشرفت کشور دانست و گفت: «بدون توجه به سلامت، پرداختن به سایر موضوعات عملاً معنا و مفهومی نخواهد داشت.»

او توجه ویژه این وزارتخانه به سلامت مدارس را ارزشمند عنوان کرد و افزود: «نگاه به حوزه بهداشت مدارس یک مدل ماکل ارزشمند است و این نشان می‌دهد که سلامت دانش‌آموزان در اولویت سیاست‌گذاری‌های کلان سلامت کشور قرار دارد.»

کاظمی با بیان اینکه هر تحول و پیشرفتی در کشور از مسیر آموزش و یادگیری محقق می‌شود ادامه داد: «آموزش اساس هر توسعه، مهارت‌آموزی و اتفاق مثبت در جامعه است و اگر قرار باشد تغییر مؤثری در حوزه سلامت رخ دهد، این تغییر باید از مسیر نظام آموزشی و فرایند یادگیری عبور کند.»

او با بیان اینکه سلامت امری فرابخشی است ادامه داد: «این حوزه تنها به یک دستگاه اجرایی محدود نمی‌شود؛ بلکه تمامی دستگاه‌ها و اتحاد مردم در قبال آن مسئول هستند. سلامت یک جامعه زمانی محقق می‌شود که همه افراد به سهم خود در این مسیر ایفای نقش کنند.» کاظمی با بیان اینکه حتی در یک خانواده کوچک، بی‌توجهی یک نفر به اصول سلامت می‌تواند سلامت سایر اعضا را به خطر بیندازد گفت: «این موضوع در مقیاس بزرگ‌تر یعنی مدرسه و جامعه، اهمیت دوچندان دارد. اگر تعدادی از دانش‌آموزان به اصول بهداشتی بی‌توجه باشند، سلامت کل آن مجموعه تحت تأثیر قرار می‌گیرد.»

او با بیان اینکه نقش سفیران سلامت در مدارس بسیار کلیدی است گفت: «دانش‌آموزان پیام‌آوران سلامت در خانواده و جامعه هستند و باید علاوه بر عمل به توصیه‌های بهداشتی، در جهت اصلاح و مراقبت از رفتارهای سلامت‌محور اطرافیان خود نیز تلاش کنند. مهم‌ترین مأموریت دانش‌آموزان در حوزه سلامت، فریختن فرهنگ صحیح بهداشتی در محیط پیرامون خود است.» او تأکید بر ضرورت هم‌افزایی میان دستگاه‌های مختلف اجرایی، افزود: «همه نهادها باید در کنار یکدیگر قرار گیرند تا مأموریت حوزه سلامت به نتیجه مطلوب برسد و زمینه پیشرفت کشور در تمامی عرصه‌ها فراهم شود.» کاظمی با بیان اینکه

جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران در شرایط حساس و پرخطر کشور نقش گسترده و پررنگی بر عهده دارد افزود: «در حوزه پیشگیری، آموزش و توانمندسازی و همچنین امداد‌رسانی و نجات مجروحان در سراسر کشور خدمات ارزشمندی ارائه می‌کند.» کاظمی به نقش سازمان حفاظت محیط‌زیست در تأمین سلامت جامعه نیز اشاره و ادامه داد: «بخش قابل‌توجهی از سلامت مردم به سلامت محیط‌زیست وابسته است و توجه به مسائل عمومی به شمار می‌رود.»

کاظمی دانش و آگاهی را لازمه رفتارهای صحیح و کنش‌های مثبتی بر دانش‌دست و ادامه داد: «اگر دانش‌آموزان از سلامت آگاهی داشته باشند، رفتارهای اجتماعی و هنجارها نیز بهتر شکل می‌گیرد. این دو مسیر راهبردی برگرفته از شعار ارزشمند سلامت است و باید دستگاه‌های همکار در حوزه سلامت با این شعار همسو شوند.» ا | اسپنا

می‌گیرند. در چنین شرایطی اعمال «الکتیو» و غیراورژانسی جای خود را به اعمال اورژانسی می‌دهند. در نتیجه تولید تجهیزات پزشکی نیز ضمن تطبیق خود با این شرایط بر روی تأمین اقلام اورژانسی و شرایط حاد متمرکز شده‌اند. در چنین شرایطی به دلیل اولویت وضعیت اورژانسی و تمرکز تولید بر این وضعیت کمبودهای اقلام پزشکی را به حداقل رسانده‌اند.»

کاهش قدرت خرید و کاهش کمبودها

به گفته این فعال صنفی حوزه تجهیزات پزشکی کشور، گران‌شدن کالاهاهای پزشکی نیز در کاهش کمبود این اقلام نیز دخیل است: «بسیاری از تجهیزات پزشکی افزایش قیمت شدیدی را تجربه کرده‌اند. این موضوع موجب شده تا دسترسی مردم به این کالاها کاهش پیدا کند، عملاً ۷۰ درصد مردم قدرت خرید این کالاها را ندارند. در نتیجه خریداری برای این کالاها وجود ندارد و عملاً کمبودی نیز در این حوزه به وجود نیامده است.»

به گفته او اگر شرایط جنگی تمام شود و عمل‌های غیراورژانسی افزایش پیدا کند، دوباره مصرف کالاهاهای پزشکی نیز افزایش پیدا کرده و احتمالاً کمبودها خود را نشان می‌دهند: «در این شرایط تولیدکنندگان باید به‌سوی تولید کالایی که نیاز آن وجود دارد، متمرکز شوند.»

چیدری یادآور شد: «مدت زمانی طولانی مرزهای هوایی و دریایی بسته شد و کالاها نمی‌توانستند از این طریق وارد کشور شوند. این مسئله نیز می‌تواند روی کمبود این اقلام تأثیر بگذارد. اگرچه هنوز سختی در این مسیر وجود دارد، اما راه‌های دیگری نیز چون مرزهای زمینی باز بوده و حمل‌ونقل ریلی نیز وجود دارد که این موضوع نگرانی‌ها را برای واردات کالا کم می‌کند. از سوی دیگر تولیدکنندگان و تأمین‌کنندگان داخلی نیز همچنان توان تولید داشته و می‌توانند نیازهای کشور را پوشش دهند.»

رئیس هیئت مدیره انجمن تولید، تأمین، توزیع و صادرکنندگان تجهیزات پزشکی و دارویی، ادامه داد: «در حال حاضر یک اقدام خوب نیز انجام شده و برخی ارگان‌ها با حمایت صندوق توسعه ملی توانسته‌اند، ذخیره‌سازی مناسبی از تجهیزات پزشکی را انجام دهند، هرچند میزان آن در مقایسه با نیاز کشور کم است، با این حال در این شرایط اقدام مناسبی است.»

گرانی محصولات پتروشیمی و تأثیر بر تأمین کالاهاهای پزشکی
چیدری در ادامه با اشاره به بیماران صنایع پتروشیمی و آسیب به آنها و تأثیر آن بر تجهیزات پزشکی کشور اظهار کرد: «۷۰ درصد تجهیزات پزشکی، اقلام مصرفی است و بین ۵۰ تا ۶۰ درصد مواد پتروشیمی در این صنایع مصرفی دخیل هستند. لوازم بسته‌بندی، ست سرم و سرنگ، حتی اقلام بهداشتی به‌وسیله پلیمرها تولیدی صنایع پتروشیمی تولید می‌شوند. این پلیمرها و مواد پتروشیمی به‌شدت گران شده و همین موضوع بر روی قیمت کالاهاهای پزشکی نیز تأثیر گذاشته است و مثلاً در حال حاضر قیمت بسته‌بندی یک دارو از خود دارو گران‌تر شده است که این موضوع به گرانی صنایع پتروشیمی می‌م‌گردد.»

کاهش توان تأمین ریلی برای خرید ارز

او در ادامه با اشاره به اقدام مناسب بانک مرکزی در تخصیص به‌موقع ارز مورد نیاز شرکت‌ها، کمبود منابع ریلی شرکت‌ها در خریداری ارز تخصیص شده یک نگرانی را با تأمین تجهیزات پزشکی دانست و گفت: «به دلیل تغییر ارز چهارهزار و ۲۰۰ تومانی به ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی، توان تأمین ریلی، شرکت‌ها برای خریداری ارز نیز کاهش پیدا کرده است. در نتیجه توان واردات مواد اولیه یا محصول نهایی نیز کاهش پیدا کرده و کالاهاهای پزشکی ممکن است دچار کمبود شوند. بر همین اساس امیدواریم مسئولان و نهادهای مربوطه هرچه زودتر برای این موضوع چاره‌ای اندیشیده تا تداوم تأمین تجهیزات پزشکی همچنان وجود داشته باشد.»

او همچنین یادآور شد: «در حال حاضر، قیمت‌گذاری دستوری موجب شده است، تا حاشیه سود تولید کالاها کاهش پیدا کرده و عملاً تولید به‌صرفه نباشد، با این همچنان شرکت‌ها به دلیل نیازهای کشور سطح تولید خود را حفظ کرده و توزیع کالاها نیز به خوبی صورت می‌گیرد.»

«پیام ما» از وضعیت تأمین کالاها و اقلام مورد نیاز سلامت کشور در شرایط پس از جنگ گزارش می‌دهد

راه پرچالش تأمین تجهیزات پزشکی

کاهش قدرت خرید مردم، کمبودها را رفع کرد

جنگ چهل روزه و آسیب به بیش از ۵۰ شرکت تولید و تأمین کالاهاهای پزشکی در کنار آسیب‌های وارده به صنایع پتروشیمی کشور که در تولید این کالاها نقش بسیار مهمی را ایفا می‌کنند، آینده را برای صنعت تجهیزات و کالاهاهای پزشکی نگران‌کننده جلوه می‌دهد، اگرچه به گفته «علیرضا چیدری»، مدیر یکی از انجمن‌های صنفی تولید و تأمین تجهیزات پزشکی به دلیل شرایط جنگی، بسیاری از اعمال و خدمات غیراورژانسی در بیمارستان‌ها به تأخیر افتاده و خدمات اورژانسی ارائه می‌شود. تمرکز بر تولید کالاهاهای مورد نیاز این وضعیت و همچنین قدرت کم خرید مردم و کاهش خریدار برای اقلام پزشکی موجب شده تا در حال حاضر احساس نشود، اما با بازگشت اعمال غیراورژانسی احتمال بروز کمبودها در این حوزه نیز وجود دارد.

تجهیزات و اقلام پزشکی نیز دچار آسیب‌های بسیار زیادی شدند.»

بر اساس اعلام اداره کل تجهیزات و ملزومات پزشکی سازمان غذا و دارو، شرکت‌های «فناوران تجهیزات پزشکی پارس»، «تجهیز گستر سلامت»، «نواوران طب ایرانیان»، «پیک مد»، «سایه»، «شالچیلار» و کارخانه «صایران» اصفهان در جنگ اخیر مورد حمله قرار گرفتند. «علی علیزاده» سرپرست اداره کل تجهیزات و ملزومات پزشکی سازمان غذا و دارو، در فروردین ماه، سطح خسارات وارده به این شرکت‌ها را متفاوت ارزیابی کرد و گفت: «آسیب جدی به خط تولید شرکت فناوران تجهیزات پزشکی پارس وارد شده و انبار قطعات استراتژیک شرکت تجهیز گستر سلامت نیز تخریب کامل شده است. کارخانه صایران اصفهان نیز با تخریب کامل مواجه شد.»

او با اشاره به جزئیات خسارات وارده به کارخانه پیک مد، تصریح کرد: «این واحد تولیدی در دو نوبت و در دو موقعیت جغرافیایی متفاوت مورد هدف قرار گرفت به‌طوری‌که هم کارخانه و هم دفتر مرکزی این شرکت دچار آسیب شد. کارخانه پیک مد که تولیدکننده ست سرم و خون است و واحد تولیدی شرکت نواوران طب ایرانیان با اختلال در فعالیت روبرو شده‌اند؛ اما تدابیر لازم برای بازگرداندن سریع این واحدها به چرخه تولید در دست اجرا است.»

کمبودهای حداقلی در شرایط بحرانی

آسیب‌های وارده به این شرکت‌ها و همچنین برخی صنایع دیگر که در تولید تجهیزات پزشکی و دارو در کشور دخیل هستند، نگرانی از آینده این صنایع که برای سلامت شهروندان هر جامعه‌ای حیاتی هستند را دوچندان کرده است. با این حال به گفته چیدری هنوز کمبودی در این حوزه احساس نشده است: «در حال حاضر ما در شرایط جنگی به سر می‌بریم و طبیعی است که نیازها نیز مبتنی بر این شرایط مورد رسیدگی قرار

جنگ ۴ روزه آمریکا و اسرائیل علیه ایران که از نهم اسفندماه ۱۴۰۴ آغاز و پس از ۴۰ روز متوقف شد، همچنان در وضعیت آتش‌بس به سر می‌برد و شهروندان به زندگی عادی و پیش از جنگ خود بازگشته‌اند، اگرچه شرایط همچنان جنگی بوده و سایه اهرمینی آن همچنان کشور را تهدید می‌کند.

طی ۴۰ روز حملات هواپیماهای آمریکایی و اسرائیلی به کشور، بسیاری از شرکت‌های دارویی و تجهیزات پزشکی دچار آسیب و حتی برخی خطوط تولیدی آنها متوقف شد. اگرچه هنوز وضعیت دارو و تجهیزات پزشکی کشور بحرانی نشده و تولید، توزیع و عرضه آنها به‌رغم این آسیب‌ها و شرایط جنگی کشور همچنان تداوم دارد، با این حال قیمت بسیاری از اقلام به‌ویژه تجهیزات پزشکی و بیمارستانی افزایش شدیدی را تجربه کرده‌اند. این وضعیت در کنار بمباران پتروشیمی‌ها که بخشی از مواد اولیه این شرکت‌ها را تأمین می‌کنند، مزید بر علت شده تولید تجهیزات و اقلام پزشکی کشور برای بسیاری از تولیدکنندگان با چالش‌های بیشتری همراه شود.

آسیب‌های جنگ بر صنایع سلامت

«علیرضا چیدری»، رئیس هیئت مدیره انجمن تولید، تأمین، توزیع و صادرکنندگان تجهیزات پزشکی و دارویی، در گفت‌وگو با «پیام ما» در مورد آسیب به صنعت تجهیزات پزشکی کشور، اظهار کرد: «برخلاف تمامی قوانین انسانی و موازین حقوق بشری و همچنین کنوانسیون ژنو، صنعت سلامت کشور از حملات مصون نماند و ۱۶ شرکت تولید تجهیزات پزشکی به‌صورت مستقیم و ۳۰ شرکت نیز به‌صورت غیرمستقیم آسیب دیدند. همچنین هشت شرکت تأمین‌کننده

رئیس هیئت مدیره

انجمن تولید، تأمین

توزیع و صادرکنندگان

تجهیزات پزشکی؛

لوازم بسته‌بندی

ست سرم و سرنگ

حتی اقلام بهداشتی

به‌وسیله پلیمرها تولیدی

صنایع پتروشیمی

تولید می‌شوند

این پلیمرها

و مواد پتروشیمی

به‌شدت گران شده

و بر روی قیمت

کالاهاهای پزشکی

تأثیر گذاشته است

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله‌ای (همراه با ارزیابی کیفی)

خرید انواع تجهیزات برقی

ردیف	شرح	مبلغ سپرده به ریال	تاریخ بازگشایی
۱	انواع چراغ خیابانی LED	۴,۰۴۰,۰۰۰,۰۰۰	روزدوشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۳/۱۸
۲	انواع کابل آلومینیومی	۳,۰۸۰,۵۰۰,۰۰۰	روزدوشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۳/۱۸
۳	کابل ۲۰۶	۴,۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰	روزدوشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۳/۱۸
۴	انواع تابلو توزیع	۴,۳۴۰,۰۰۰,۰۰۰	روزدوشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۳/۱۸

۵- محل خرید اسناد مناقصه:
کلیه مراحل برگزاری مناقصه در دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق سامانه الکترونیکی دولت (ستاد ایران) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

۶- تاریخ سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ف) و همچنین پاکت‌های الف با بعد از بازگشایی در سامانه بصورت درسته و لاک و مهر شده در داخل لفافه لاک و مهر شده بصورت فیزیکی تا یک ساعت قبل از شروع جلسه مناقصه طبق توضیحات شرایط مناقصه به دبیرخانه شرکت (اردبیل - شهرک اداری بعثت کارشناسان) شرکت توزیع نیروی برق استان اردبیل به کد پستی ۵۱۳۱۳۶۳۳۵۵ ارسال نمایند.

۷- پاکت‌های کد دیرتر از این مهلت تسلیم نمود دریافت نخواهد گردید.

۸- پیشنهاد دهندگان ملزم به ارسال اسناد و پیشنهاد قیمت بصورت الکترونیکی می‌باشند.

۹- محل برگزاری جلسه مناقصه: اتاق جلسه واقع در طبقه سوم شرکت میباشد.

۱۰- زمان برگزاری جلسه اول مناقصه: روز دوشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۳/۱۸ ساعت ۱۴:۰۵ می‌باشد

۱۱- زمان برگزاری جلسات بعدی در جلسه اول مناقصه مشخص و طی نامه به اطلاع پیشنهاد دهندگان خواهد رسید.

۱۲- حضور پیشنهاد دهندگان با نماینده آنها در جلسه نهایی (بازگشایی پاکت ج) مناقصه با ارائه معرفی نامه کتبی آزاد میباشد.

۱۳- مناقصه در دو مرحله همراه با ارزیابی کیفی و فنی برگزار میگردد.

۱۴- دستگاه مناقصه گزر در دریا قبول یک یا کلیه پیشنهادات مختل میگردد.

۱۵- پرداخت وجه اقلام موضوع مناقصه بصورت نقدی خواهد بود.

۱۶- در صورت درخواست کتبی فروشنده، معادل ۲۵ درصد مبلغ قرارداد به عنوان پیش پرداخت در وجه فروشنده قابل پرداخت خواهد بود.

۱۷- پرداخت کلیه کسورات قانونی بعد از بردگان مناقصه خواهد بود.

۱۸- به پیشنهادی‌های فاقد اعضاء، مشروط، مخدوش (لاک گرفته یا قلم خورد)، مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۱۹- پیشنهاد دهنده متکلف است معادل مبلغ سپرده، تضمین‌های معتبر تسلیم یا مبلغ مذکور را بحساب بانکی شرکت واریز و حساب مورد تضمین‌نامه را رسیده و ریز چوچه را ضمیمه پیشنهاد به شرکت تسلیم نمایند. به پیشنهادی‌های فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۲۰- بهای پیشنهادی باید به تفکیک اقلام و به مبلغ مشخص تعیین و بازگشایی گردد.

۲۱- سایر اطلاعات و جزئیات مربوط در اسناد مناقصه مندرج است.

۲۲- رعایت استانداردهای وزارت نیرو الزامیست.

۲۳- پرداخت هزینه چاپ آگهی‌های مناقصه درجاریه و حمل و جابه‌جایی پیشنهاد دهندگان مناقصه خواهد بود.

۲۴- جهت بازبینی آگهی به آدرس: سایت شرکت توزیع نیروی برق استان اردبیل - مراجعه فرمایید.

روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق استان اردبیل

تویب دوم

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمان

اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک منوجان

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۴۰۳۰۲۵۰۰۴۳۹۰ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منوجان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای عمران کریمی فرزندی مرادعلی بشماره شناسنامه ۵۸۳۹۹۳۵۰۵۷۷ شماره ملی ۵۸۳۹۹۳۵۰۵۷۷ صادره ازرایر در یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۲۷۴۱,۱۷ مترمربع پلاک ۶۳ فرعی از ۱۳۳۰- اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱۳۳۰- اصلی قطعه پنج واقع در جاده کهنوج بندریعاس - پشت ایست بازرسی خریداری از مالک رسمی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۲/۱۴ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۷

عابرس جرحندی نسب - رئیس ثبت اسناد و املاک شهرستان منوجان

شناسه آگهی: ۲۱۶۲۹۹۲

تویب دوم

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمان

اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک زرنج

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک زرنج تصرفات مالکانه بلامعارض محدثه مهدوی فر فرزندی حسین شش‌دانگ خانه به مساحت ۷۵۸,۲۲ مترمربع از پلاک ۳۱۲۸ اصلی واقع در روستای اکبرآباد پادامه زرنج بخش ۱۳ کرمان خریداری از مالک رسمی حسین سلطانی اکبرآزادی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۲/۱۴ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۷

غلامرضا دهقانی - رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان زرنج

شناسه آگهی: ۲۱۶۲۷۱۵

«پیام ما» تأثیر آلودگی نفتی سواحل «شیدور» و «لاوان» بر تنوع زیستی این جزایر را بررسی می‌کند

روزگار سیاه‌گونه‌های خلیج فارس

مدیرعامل «انجمن مردم‌نهاد حفاظت از طبیعت میداف»؛ دلفین‌ها هر بار که برای نفس‌گیری روی سطح آب می‌آیند حفره‌های تنفسی‌شان باز می‌شود و همین عامل آن‌ها را در معرض آلودگی قرار می‌دهد

جزایر لاوان

قایق موتوری در میان سیاهی دریا پیش می‌رود، آن‌سوتر بالایشگاه «لاوان» بر اثر حمله صبح روز آتش‌بس در حال سوختن است، در سواحل «شیدور» و لاوان مرگ است که جولان می‌دهد، تنوع زیستی در این دو نقطه در حال کشیدن آخرین نفس‌ها هستند، نمونه‌اش لاک‌پشت مرده شناور در آب، حلزون‌ها و پرنده‌های آغشته به نفت در فیلمی که به تازگی در شبکه‌های اجتماعی از بمباران این پلایشگاه منتشر شده است! این تمام ماجرا نیست، دلفین‌ها، نهنگ‌ها، نوزادان لاک‌پشت‌هایی که قرار است به دنیا بیایند هم تحت‌تأثیر این آلودگی قرار می‌گیرند و می‌میرند.

فاطمه با باخانی

روزنامه‌نگار

خلیج فارس پیش از جنگ هم اوضاع خوبی نداشت، این اکوسیستم شکننده به گفته «اصغر مبارکی» کارشناس حیات‌وحش سازمان حفاظت محیط‌زیست آستانه‌های حدی را به واسطه شوری آب و بالا رفتن دما رد کرده بود. فشار واسترس جدید اوضاع را از قبل بدتر هم کرده است. «وضعیت زیستگاه‌های مرجانی ما در اغلب جزایر به واسطه تردد و رفت‌وآمدها در کنار تغییر اقلیم خوب نبود و حالا فشار بر این مناطق افزایش یافته است.»
به گفته این کارشناس حیات‌وحش ما گونه‌های خاصی در خلیج فارس داریم که عمده آن‌ها گونه‌های در معرض خطر انقراض یا حساس هستند. «تنوع زیستی در جزایر ما چشمگیرتر است و سرآمد این گونه‌های شاخص و در معرض تهدید لاک‌پشت‌های دریایی و مرجان‌ها هستند. مرجان‌ها جدا از ارزش گونه‌ای،

ارزش زیستگاهی هم دارند و هر اتفاقی برای آن‌ها بیفتد زیستگاه سایر گونه‌ها نیز به خطر می‌افتد.» مبارکی معتقد است هر گونه آلودگی اعم از آلودگی نفتی یا پساب و یا انفجار می‌تواند به تنوع زیستی در این منطقه آسیب بزند. «ما اکنون در فصل داغ تولیدمثل لاک‌پشت‌های دریایی پوزه عقابی هستیم که گونه مهاجر به حساب می‌آیند. آن‌ها در این فصل یعنی در اردیبهشت و خرداد به جزایر ایران می‌آیند. به فاصله دو هفته سه بار تخم‌گذاری می‌کنند و در فاصله این تخم‌گذاری‌ها ممکن است چندین بار به سمت ساحل بیایند؛ بنابراین در هر بار ورود و خروج به آب و خشکی با لکه‌های نفتی مواجه می‌شوند.»

در شیدور و «مارو» موج و باد زیاد است و همین باعث می‌شود مواد نفتی روی شن‌های ساحل و ماسه‌ها ته‌نشین شوند. همین موضوع به گفته این کارشناس حیات‌وحش باعث می‌شود تا لایه نفتی به ساحل آسیب‌زده و داخل لانه لاک‌پشت‌ها شود. «اگر پاک‌سازی ساحل زودتر انجام نشود نوزاد لاک‌پشت‌ها هم آسیب می‌بینند. آنها پس از تولد وارد آب دریا شده و شروع به شنا می‌کنند، به‌این‌ترتیب در معرض آلودگی نفت قرار می‌گیرند.»

دریایی سبز را هم داریم که از جلبک‌ها و علف‌های دریایی و یا گونه‌های کفزی و برخی سخت‌پوستان تغذیه می‌کنند. «لایه نفتی روی این جلبک‌ها و علف‌ها رسوب و از بابت تغذیه‌ای آن‌ها را تهدید می‌کنند. لاک‌پشت‌های دریایی با بلعیدن این مواد آلوده مسموم می‌شوند و در مواردی شاهد مرگ‌ومیر آنها هستیم.»
بدن آلوده دلفین‌ها و نهنگ‌ها

مدیرعامل انجمن مردم‌نهاد حفاظت از طبیعت میداف چند سالی است برای حفاظت از محیط‌زیست دریایی هرمزگان فعالیت می‌کند. به گفته او منطقه‌ای که آلوده شده زیستگاه لاک‌پشت‌هاست و در پشت لاوان هم «نهنگ گوژپشت» مشاهده شده است. «زمانی که نفت روی سطح آب جمع می‌شود، بخارهای حاصل از مواد فرار ترکیبات عالی نیز شکل می‌گیرد. به‌این‌ترتیب ما با دو مورد آلودگی سروکار داریم، اولین آنها نفت و دومین مورد بخار حاصل از تجمع این مواد است.»

بخارهای نفتی آسیب زیادی به پستانداران دریایی می‌زند. دلفین‌ها هر بار که برای نفس‌گیری روی سطح آب می‌آیند، حفره‌های تنفسی‌شان باز می‌شود و همین عامل آن‌ها را در معرض آلودگی قرار می‌دهد. «در نفس‌گیری، دلفین ریه‌های خودش را خالی و پر می‌کند. در این وضعیت بخارهای سمی، داخل ریه‌های دلفین رفته و باعث بیماری‌های ریوی و عصبی می‌شود.»

به گفته عابدی بر اساس مقاله‌ای که درباره تأثیر این مواد بر سلامت دلفین‌ها در سال ۲۰۱۸ نوشته شده، بخارهای نفتی می‌تواند باعث بیماری ذات‌الریه در این گونه شود و مرگ آن‌ها را به دنبال داشته باشد. در کنار آن شاهد بیماری‌های عصبی دلفین‌ها نیز خواهیم بود. «آسیب دیگر این مواد نفتی در بحث تغذیه گونه است، زمانی که دلفین‌ها طعمه‌ای را می‌بلعند، آب آلوده و ترکیبات نفتی وارد بدنشان می‌شود که همین موضوع باعث آسیب به کلیه، کبد و سیستم ایمنی‌ها آن‌ها می‌شود.»

مدیرعامل انجمن مردم‌نهاد حفاظت از طبیعت میداف

راهکارهای نجات گونه‌های دریایی

آلودگی نفتی که اخیراً سواحل «شیدور» و «مارو» را فراگرفته، تنها یک رویداد موضعی نیست؛ این بحران زنگ خطر جدی برای کل اکوسیستم خلیج‌فارس و دریای عمان است. لاک‌پشت‌های دریایی، دلفین‌ها، نهنگ‌های گوژپشت و ده‌ها گونه دیگر که این آب‌ها را زیستگاه خود می‌دانند، اکنون در معرض تهدیدی چندوجهی قرار گرفته‌اند. تهدیدی که هم مستقیم است و هم از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود.
باین‌همه سؤال اصلی این است که بر برابری این واقعیت تلخ چه باید کرد. نخستین و حیاتی‌ترین اقدام، پاک‌سازی اضطراری سواحل است، به‌ویژه در مناطقی که لانه لاک‌پشت‌های دریایی در آن‌ها قرار دارد. لایه‌های نفتی که روی شن‌های ساحلی رسوب کرده‌اند، مستقیماً به داخل لانه‌ها نفوذ می‌کنند و نوزادان را پیش از تولد در معرض خطر قرار می‌دهند. تأخیر در این پاک‌سازی به معنای از دست‌دادن یک نسل کامل از این گونه کمیاب خواهد بود. در کنار پاک‌سازی، مهار منبع نشت نیز ضروری است؛ مادامی که این منبع کنترل نشده باشد، هر اقدام دیگری تنها مسکنی موقت خواهد بود.

در همین زمینه به تحقیق دیگری که در این زمینه انجام شده ارجاع می‌دهد، بر اساس این پژوهش ترکیبات نفتی باعث می‌شود تا توتخ کورتیزول در بدن دلفین‌ها پایین بیاید و غدد فوق‌کلیوی آن‌ها آسیب ببیند. «حتی اگر حیوان نفس نکشد و چیزی هم نخورد، آسیب به پوست چشم نیز در این شرایط اجتناب‌ناپذیر است و گیرنده‌های حساس چشمی آسیب می‌بینند.»

در کنار این آسیب‌های مستقیم، به شکل غیرمستقیم هم نهنگ‌ها و دلفین‌ها از آلودگی نفتی تأثیر می‌پذیرند. «نهنگ‌ها از ماهی‌ها و پلانکتون‌ها تغذیه می‌کنند که همگی بر اثر ترکیبات نفتی آلوده شده‌اند.» به گفته عابدی درباره خلیج‌فارس و دریای عمان تحقیق گسترده‌ای صورت گرفته تا بتوانیم آمار دقیقی از اینکه وضعیت گذشته چگونه بوده و حالا به چه سمتی می‌رود داشته باشیم. عمده پژوهش‌های صورت‌گرفته به مسئله گردشگری در این مناطق برمی‌گردد. «بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد حتی پیش‌ازاین اتفاقات نیز در حوالی جزیره هنگام با افزایش سالانه گردشگر مواجه بودیم. موضوعی که باعث می‌شد چندین قایق هم‌زمان برای مشاهده دلفین‌ها در یک منطقه باشند و به آنها صدمه بزنند.» دلفین‌ها و نهنگ‌ها در رأس هرم غذایی در این محدوده هستند. این دو گونه‌ها یک لایه چربی زیر پوست خود دارند که به شناور بودن آنها کمک می‌کنند. «زمانی که آلودگی نفتی به وجود می‌آید هیدروکربن‌های محلول در چربی در زیر پوست آنها آلوده می‌شوند، در نهنگ‌های ماده این مواد از طریق شیردهی و جفت به نوزاد منتقل می‌شوند و درباره نهنگ‌های نر در بدنشان تجمع پیدا می‌کنند.»

شرایط بهتر شده اما مانند سابق نیست

یک منبع آگاه که خواست نامش در این گزارش نیاید، از کاهش آلودگی نفتی در اطراف دو جزیره شیدور و مارو خبر می‌دهد. به گفته او در روزهای اول شاهد حجم بالاتری از آلودگی بودیم؛ اما اقداماتی توسط پلایشگاه انجام شده و تصاویر کنونی نشان می‌دهند اوضاع بهتر است هر چند به شرایط سابق بازنگشته‌ایم.

چه باید کرد؟

داده‌های پایه، نه می‌توان میزان خسارت واقعی این آلودگی را سنجیدونه بازه زمانی بازنمایی اکوسیستم را تخمین زد. ازاین‌رو سرمایه‌گذاری در پژوهش‌های علمی مستقل نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت است. در کنار آن، تدوین و اجرای استانداردهای سخت‌گیرانه‌تر برای پیشگیری از نشت نفت در تأسیسات ساحلی و ایجاد صندوق اضطراری ملی برای مقابله با آلودگی‌های دریایی می‌تواند واکنش به بحران‌های آینده را سریع‌تر و مؤثرتر سازد.

سازمان‌های مردم‌نهادی که سال‌هاست خاموش و بی‌گیر در این عرصه فعالیت می‌کنند، به حمایت عمومی نیاز دارند. گزارش‌دهی مستمر رسانه‌ها، فشار افکار عمومی بر مسئولان و مشارکت داوطلبانه در پاک‌سازی سواحل، همگی می‌توانند تفاوت ایجاد کنند. خلیج‌فارس میراث مشترک ماست. لاک‌پشتی که در لانه آلوده به دنیا نمی‌آید، دلفینی که ریه‌هایش را با بخار نفت پر می‌کند و نهنگی که سم را از طریق شیر مادر به نوزادش منتقل می‌کند، همه بخشی از داستانی هستند که ما انسان‌ها نوشته‌ایم. تنها ما می‌توانیم پایان آن را تغییر دهیم.

ا خبر

زیست ۱۹ قطعه میش مرغ در پناهگاه‌های حیات‌وحش آذربایجان غربی

معاون محیط‌زیستی طبیعی و تنوع زیستی اداره کل حفاظت محیط‌زیست آذربایجان غربی اعلام کرد: «در حال حاضر حدود ۱۹ قطعه میش مرغ به عنوان یکی از نادرترین گونه‌های پرنندگان کشور در پناهگاه‌های حیات‌وحش «دست سوتاو» و «حمامیان بوکان» زیست می‌کنند و برنامه‌های حفاظتی و تکثیر این گونه به طورجدی در حال اجراست.»

«علیرضا سید قریشی» با اشاره به وضعیت میش مرغ در آذربایجان غربی اظهار کرد: «میش مرغ از گونه‌های بسیار نادر کشور به شمار می‌رود که هم‌اکنون حدود ۱۹ قطعه از آن در پناهگاه‌های حیات‌وحش «دست سوتاو» و «حمامیان بوکان» زیست می‌کنند.»

او با بیان اینکه میش مرغ سنگین‌ترین پرنده دارای قابلیت پرواز است، افزود: «برنامه‌های حفاظتی و تکثیر این‌گونه ارزشمند به‌صورت جدی در حال اجراست و اقدامات لازم برای حفاظت و افزایش جمعیت آن در دستور کار قرار دارد.»

معاون محیط‌زیست طبیعی و تنوع زیستی اداره کل حفاظت محیط‌زیست آذربایجان غربی ادامه داد: «در سال نخست اجرای برنامه تکثیر، چهار قطعه میش مرغ وارد فاز تکثیر شده‌اند و امیدواریم با پشتیبانی علمی و تخصصی، نتایج مطلوب‌تری در حفاظت ازاین‌گونه حاصل شود.»

سید قریشی همچنین به وضعیت تنوع زیستی استان اشاره کرد و گفت: «آذربایجان غربی از نظر شاخص‌های تنوع زیستی و حیات‌وحش در زمره استان‌های برجسته کشور قرار دارد و گونه‌های ارزشمند و در معرض خطر انقراض در این استان زیست می‌کنند.»

او با تأکید بر اهمیت برنامه‌ریزی جامع و مدیریت یکپارچه در بهره‌برداری از ظرفیت‌های طبیعی استان تصریح کرد: «توسعه اکوتوریسم و گردشگری طبیعی می‌تواند فرصت ارزشمندی برای استان باشد و در صورت مدیریت صحیح، زمینه بهره‌گیری پایدار از این ظرفیت‌ها را فراهم کند.»

معاون محیط‌زیست طبیعی و تنوع زیستی اداره کل حفاظت محیط‌زیست آذربایجان غربی با اشاره به مخاطرات زیست‌محیطی اظهار کرد: «خطر آتش‌سوزی

ا خبر

کارشناس حیات‌وحش

سازمان حفاظت

محیط‌زیست:

اگر پاک‌سازی ساحل

زودتر انجام نشود

نوزاد لاک‌پشت‌ها هم

آسیب می‌بینند

آن‌ها پس از تولد

وارد آب دریا شده

و شروع به شنای‌کنند

به‌این‌ترتیب در معرض

آلودگی نفت قرار می‌گیرند

ا خبر

یک منبع آگاه:

در روزهای اول شاهد

حجم بالاتری

از آلودگی بودیم اما

اقداماتی توسط پلایشگاه

انجام شده و تصاویر کنونی

نشان می‌دهند

اوضاع بهتر است

هر چند به شرایط سابق

بازنگشته‌ایم

ا خبر

ضرورت حفاظت از «بیخ‌مراد»، بزرگ‌ترین غاریخی ایران

میراث‌فرهنگی و گردشگری قرار دارد. همچنین اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان البرز ارتقای سطح این اثر را به دبیرخانه شورای عالی محیط‌زیست پیشنهاد کرده و در دستور کار قرار دارد.»

او یادآور شد: «باتوجه به ارزش بی‌بدیل ملی، حساسیت فوق‌العاده اکولوژیک و تهدیدات جدی که بقای غار بیخ‌مراد را نشانه می‌دهند، ارتقای این اثر به درجه اثر طبیعی ملی نه‌تنها یک انتخاب که یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر حفاظتی است.»

مشایخی تصریح کرد: «این اقدام، سنگ بنای حفاظت مؤثر، انجام پژوهش‌های ضروری و بهره‌برداری خردمندانه از این موهبت طبیعی برای نسل حاضر و آینده خواهد بود. قطعاً ارتقای این منطقه با برخورداری از قوانین در چارچوب مقررات، به بهبود شرایط فعلی می‌انجامد.» او افزود: «ضمن اینکه با ارتقای سطح این منطقه، در بازگرداری‌های مورد تقاضا در شعاع اثرگذار و پیرامونی غار، ضوابط استقرار واحدهای صنعتی تولیدی خدماتی و معدنی با استفاده از ظرفیت و پهنتوانه قانونی اعمال خواهد شد.»

او درباره مداخله فنی و حاکمیتی موردنیاز برای صیانت از این غار تأکید کرد: «مداخلات فنی و حاکمیتی در صیانت از غار بیخ‌مراد براساس اصل حفاظت اولویت‌دار با بهره‌برداری حداقلی و کنترل‌شده همراه با برخی اقدامات فیزیکی از جمله نصب تابلوی اعلام خطر به دلیل ایمنی و کاهش ریسک مخاطرات، پایدارسازی دهانه و مسیر دسترسی، کنترل پایش اکوسیستم غار، ارزیابی و پایش دوره‌ای شاخص‌های تنوع زیستی، مدیریت غار و حریم بلافضل از سوی محیط‌زیست، اداره‌کل میراث، کارگروه غارشناسی با همراهی جوامع بومی در دستور کار قرار دارد.» ا ایسنا

خورشیدی‌ها رکورد زدند سه‌م ۸۸ درصدی در تجدیدپذیرها

جدیدترین گزارش از وضعیت انرژی‌های تجدیدپذیر حاکی از آن است که تا پایان فروردین امسال ظرفیت این نیروگاه‌ها به ۴۶۱ مگاوات رسیده که بخش عمده آن، یعنی بیش از ۴۶۸ مگاوات، متعلق به نیروگاه‌های خورشیدی است؛ موضوعی که باعث شده این بخش بیشترین سهم را در تولید سالانه ۸۸۴۱ گیگاوات‌ساعتی انرژی پاک به خود اختصاص دهد.

توسعه شانای نیروگاه‌های تجدیدپذیر و ارتقای ظرفیت تولید برق پاک در کشور نقش مؤثری در کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و بهبود شاخص‌های زیست‌محیطی ایفا کرده است.

بر اساس تازه‌ترین آمار منتشرشده از سوی سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) درباره ظرفیت نیروگاه‌های تجدیدپذیر کشور ۴۶۱ مگاوات ظرفیت نصب‌شده تا پایان فروردین‌ماه ۱۴۰۵ به ثبت رسیده است. همچنین در بخش تولید سالانه، این نیروگاه‌ها مجموعاً ۸۸۴۱ گیگاوات‌ساعت برق تولید کرده‌اند. در این میان، نیروگاه خورشیدی با ۴۶۸ مگاوات، بیشترین سهم را در میان انواع نیروگاه‌های تجدیدپذیر به خود اختصاص داده است و ۱۱۳٪ گیگاوات‌ساعت برق تولید کرده است. پس از آن، نیروگاه بادی با ۳۷۱٫۶ مگاوات ظرفیت نصب‌شده و ۱۱۴۰ گیگاوات‌ساعت تولید سالانه در جایگاه دوم قرار دارد. همچنین نیروگاه برق‌آبی کوچک با ۱۱۳٫۵ مگاوات ظرفیت نصب‌شده و ۴۹۸ گیگاوات‌ساعت تولید برق، نیروگاه زیست‌توده با ۲۲۱٫۳ مگاوات ظرفیت و ۱۱۶ گیگاوات‌ساعت تولید سالانه و توربین آنپاسابی با ۲۵٫۶ مگاوات ظرفیت نصب‌شده و ۱۵۷ گیگاوات‌ساعت تولید برق، دیگر بخش‌های سبد تجدیدپذیر کشور را تشکیل می‌دهند.

بر اساس این آمار سهم نیروگاه خورشیدی از ظرفیت نصب‌شده ۸۸٫۴ درصد، نیروگاه بادی ۸٫۱ درصد، نیروگاه برق‌آبی کوچک ۲۰٫۵ درصد، نیروگاه زیست‌توده ۵٫۵ درصد و سهم توربین آنپاسابی نیز ۵٫۵ درصد اعلام شده است.

بخش دیگری از آمار از تأمین برق حدود ۸/۲ میلیون خاور در سال خیر می‌دهد. همچنین کاهش انتشار CO۲ معادل ۴۲/۴ میلیون تن در سال، صرفه‌جویی آب معادل ۵/۱۵ میلیون مترمکعب در سال و صرفه‌جویی گاز طبیعی معادل ۳/۲ میلیارد مترمکعب در سال از دیگر آثار توسعه این نیروگاه‌ها اعلام شده است. ایلسا

آگهی مفقودی

برگ سبز موتورسیکلت انژکتوری اشیل ۱۲۵ مدل ۱۳۹۶ به رنگ قرمز به شماره موتور: 0125N31.125003 به شماره پلاک اتیه: 00713N3CBKDKAHS00713 به شماره پلاک اتیه: 017 - ۱۵۵۷۵ به نام محمدرضا ذکایی پور مفقود شده و از درجه اعتبار ساقط است.

منوجان

نوبت اول

فراخوان تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (فشرده)

به شماره ۰۹۳۲۰۰۰۰۰۹ مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۳

شرکت آب و فاضلاب شیراز

شرکت آب و فاضلاب شیراز در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده)، عملیات کف شکنی، لایروبی، حفاری، لوله‌گذاری، و آزمایش پمپاژ یک حلقه چاه آهکی در سطح شهرستان شیراز (روستای کلستان) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی اعضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

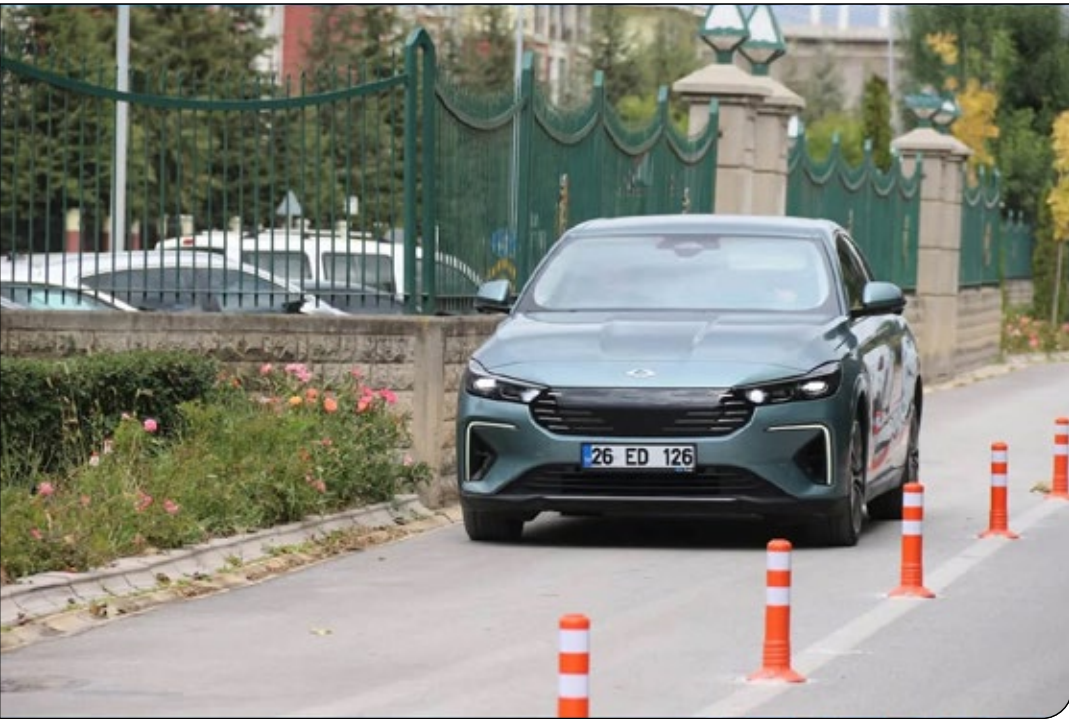
- ۱- محل اجراء: شیراز (روستای کلستان)
- ۲- مدت اجراء: ۲ (دو ماه شمسی).
- ۳- محل اخذ اسناد مناقصه و عودت مدارک و مستندات تکمیل شده: سامانه ستاد (سامانه تدارکات الکترونیکی دولت)
- ۴- برآورد اولیه: ۶۶,۶۱۸,۵۶۶,۳۳۰ ریال
- ۵- تاریخ شروع فروش اسناد مناقصه: مطابق زمانبندی اعلام شده در سامانه ستاد
- ۶- تاریخ نهایی فروش اسناد مناقصه: مطابق زمانبندی اعلام شده در سامانه ستاد
- ۷- تاریخ نهایی عودت اسناد مناقصه تکمیل شده توسط مناقصه‌گر: مطابق زمانبندی اعلام شده در سامانه ستاد
- ۸- تاریخ بازگشایی پاکت‌ها: مطابق زمانبندی اعلام شده در سامانه ستاد در محل سالن کنفرانس شرکت
- ۹- اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گذار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: آدرس شیراز - بلوار آیت... رباتی - بالاتر از کوچه ۱۲ - تلفن: ۰۷۱۳-۲۲۸۱۵۶۸۰ (دربخانه شرکت)
- ۱۰- اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴-۲۱ دفتر ثبت‌نام: ۰۸۹۶۹۷۳۷ و ۰۸۵۱۹۳۶۸ (اطلاعات تماس دفتر ثبت‌نام سایر استان‌ها، در سایت سامانه www.setadiran.ir) بخش "ثبت‌نام/پروفایل تأمین‌کننده/مناقصه‌گر" موجود است.
- ۱۱- به مدارکی که فاقد امضاء، مشروط، مخدوش و مدارکی که بعد از انقضاء مدت مقرر در این آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

*وبسایت جهت اطلاعات بیشتر آگهی مناقصه www.setadiran.ir, <http://nww.ir>, www.abfa-shiraz.com, <http://iets.mporg-ir> می‌باشد. شرکت‌ها و پیمانکارانی که دارای رتبه‌بندی سازمان برنامه‌ویز بوده و مایل به شرکت در مناقصه می‌باشند می‌توانند با اعلام آمادگی کتبی نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام نمایند.

پانوجه به ابلاغیه سازمان صنعت، معدن و تجارت به شماره مورخ ۴۱/۳۳۳۴۵ مورخ ۹۳/۱۰/۳۰ در خصوص الزام یکبارگی سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد)، مناقصات مربوط به معاملات با اعتبار منابع عمرانی، معاملات مندرج در آیین‌نامه فعالیت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت، منحصراً در بستر سامانه ستاد انجام خواهد پذیرفت. لذا ضروری است، در سامانه ستاد به آدرس www.setadiran.ir نیز عضویت داشته و پیشنهاد خود را از طریق این سامانه اعلام نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۲/۲۲ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۲/۲۸

شرکت آب و فاضلاب شیراز

تولید برق پاک

گزارش میدانی «پیام‌ما» از افزایش خودروهای برقی در ترکیه

پایان عصر بنزین در «استانبول»

گرانی سوخت، فشار تورم و توسعه سریع زیرساخت شارژ استانبول را به یکی از مهم‌ترین بازارهای خودروهای برقی در منطقه تبدیل کرده است

اشرف شکوریان | روزنامه‌نگار

رشد سریع بازار خودروهای برقی در ترکیه
طبق گزارش «ویوتیز»، فروش خودروهای تمام‌برقی در ترکیه در سال ۲۰۲۵ از ۱۹۰ هزار دستگاه عبور کرد و سهم آن‌ها از کل بازار خودرو به حدود ۱۷ درصد رسید. هم‌زمان، تعداد نقاط شارژ عمومی از حدود ۶۵۰۰ نقطه در سال ۲۰۲۳ به بیش از ۳۱ هزار نقطه در سال ۲۰۲۵ افزایش یافت؛ رشدی که ترکیه را به یکی از سریع‌ترین بازارهای توسعه زیرساخت شارژ در اروپا تبدیل کرده است.

این تغییر صرفاً نتیجه علاقه مردم به فناوری‌های جدید نیست. خودروهای برقی در ترکیه، به‌ویژه در استانبول، حاصل هم‌زمان چند بحران است: گرانی انرژی، افزایش شدید هزینه سوخت و آلودگی هوا. این سه سال‌هاست زندگی روزمره شهروندان را تحت‌تأثیر قرار داده است.

استانبول با بیش از ۱۶ میلیون نفر جمعیت و میلیون‌ها خودرو، یکی از پرتراکم‌ترین شهرهای اروپاست. در بسیاری از روزها رانندگان ساعت‌ها در ترافیک می‌مانند و همین مسئله، سوخت را به یکی از اصلی‌ترین هزینه‌های خانوار تبدیل کرده است. به همین دلیل، خودروهای برقی در این شهر بیش از آنکه انتخابی زیست‌محیطی باشد، به انتخابی اقتصادی تبدیل شده است.

بنزین گران، برق ارزان‌تر

در پارکینگ مرکز خرید «وادی»، مردی کنار خودرو

«توگ» منتظر شارژ ایستاده است. او که تا دو سال پیش به خرید خودروی برقی فکر نمی‌کرد، حالا می‌گوید: «مسئله فقط تکنولوژی نیست؛ مسئله حساب‌وکتاب است. با این قیمت بنزین، رانندگی روزانه در استانبول با ماشین بنزینی صرف نمی‌کند.»

تندیس‌های منطقه‌ای، افزایش قیمت جهانی نفت و فشار تورم در ترکیه، هزینه سوخت را به یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های طبقه متوسط تبدیل کرده است. قیمت بنزین در استانبول این روزها حدود ۶۴ تا ۶۷ لیر برای هر لیتر است. این یعنی پر کردن یک باک خودروی متوسط، بسته به حجم باک، می‌تواند چند هزار لیر هزینه داشته باشد؛ رقمی که برای بسیاری از خانواده‌ها سنگین است.

در مقابل، هزینه شارژ خودروهای برقی به‌مراتب پایین‌تر است. شارژ خانگی حدود ۸٫۹ لیره‌ای هر کیلووات‌ساعت هزینه دارد و شارژ عمومی AC نیز معمولاً حدود ۱۲ لیر برای هر کیلووات‌ساعت محاسبه می‌شود. برای بسیاری از رانندگان، همین تفاوت هزینه‌ها مهم‌ترین دلیل مهاجرت از خودروهای بنزینی به برقی است.

به‌عنوان مثال، یک خودروی برقی متوسط برای پیمایش ۱۰۰ کیلومتر حدود ۱۵ تا ۲۰ کیلووات‌ساعت برق مصرف می‌کند. یعنی هزینه پیمایش ۱۰۰ کیلومتر با شارژ خانگی می‌تواند کمتر از ۲۰ لیر باشد؛ درحالی‌که همین مسیر با یک خودروی بنزینی چندبرابر گران‌تر تمام می‌شود.

در شهری که بسیاری از شهروندان روزانه ده‌ها کیلومتر رانندگی می‌کنند، این تفاوت دیگر عدد کوچکی نیست. برای رانندگان تاکسی، کارمندان و کسانی که ساعت‌های طولانی در ترافیک‌اند، اختلاف هزینه بنزین و برق حالا به عاملی تعیین‌کننده تبدیل شده است.

شهری که برای خودرو برقی آماده شد

در ماسلاک، قلب مالی استانبول، ایستگاه‌های شارژ حالا بخشی عادی از منظره شهری‌اند. شارژرها در پارکینگ برج‌های اداری، مراکز خرید، مجتمع‌های مسکونی و کنار اتوبان‌ها دیده می‌شوند.

جوانی که با خودروی «بی‌وادی» منتظر شارژ است، می‌گوید: «اوایل بزرگ‌ترین نگرانی پیدا کردن شارژر بود. اما حالا تقریباً در همه محله‌های مهم استانبول ایستگاه شارژ پیدا می‌شود.» ترکیه خیلی زود فهمید بدون زیرساخت، بازار خودروی برقی شکل نمی‌گیرد. به همین دلیل، توسعه ایستگاه‌های شارژ تقریباً هم‌زمان با رشد بازار خودروهای برقی پیش رفت. امروز استانبول بزرگ‌ترین هاب شارژ ترکیه است و هزاران شارژر فعال در نقاط مختلف شهر دارد.

حتی برخی پمپ‌بنزین‌های قدیمی هم تغییر چهره داده‌اند. حالا در بعضی ایستگاه‌ها، رانندگان به‌جای چند دقیقه بنزین‌زدن، نیم ساعتی توقف می‌کنند، خودرو را به شارژ می‌زنند و در کافه یا فروشگاه منتظر می‌مانند. چیزی که تا چند سال پیش دور از ذهن بود، حالا بخشی از زندگی روزمره شهر شده است.

هواپی که دیگر تاب داد نداشت

استانبول سال‌هاست با بحران آلودگی هوا دست‌وپنجه نرم می‌کند. در روزهای سرد زمستان، لایه‌ای خاکستری روی شهر می‌نشیند و مناطقی مانند «شیشلی»، «مجیدیه‌کوی» و «بشیکتاش» از آلوده‌ترین نقاط شهر می‌شوند. میلیون‌ها خودروی بنزینی و دیزلی سهم بزرگی در این وضعیت دارند.

یک راننده تاکسی در «کادیکوی» می‌گوید: «هنوز هوا تمیز نشده، اما تغییر را حس می‌کنی. وقتی چند ماشین برقی کنار هم در ترافیک هستند، حداقل خبری از دود و بوی بنزین نیست.»

البته خودروهای برقی به‌تئهایی قرار نیست بحران آلودگی استانبول را حل کنند. این شهر همچنان با ترافیک مزمن و مصرف بالای انرژی روبروست. اما حذف تدریجی خودروهای بنزینی، برای شهری با این حجم تردد، تغییر کوچکی نیست.

«توگ»؛ فراتر از یک خودرو

در خیابان‌های استانبول، «توگ» بیش از هر برند دیگری دیده می‌شود. خودروی ملی برقی ترکیه حالا به یکی از نمادهای سیاست صنعتی دولت این کشور تبدیل شده است؛ پروژه‌ای که فقط با هدف تولید یک خودرو شکل نگرفت، بلکه قرار بود ترکیه را وارد نسل جدید صنعت کوچکی نیست.

دولت ترکیه برای توسعه بازار خودروهای برقی، هم‌زمان روی چند محور سرمایه‌گذاری کرد؛ معافیت‌های مالیاتی، حمایت از تولید داخلی، توسعه زیرساخت شارژ و همکاری با شرکت‌های خارجی. همکاری با شرکت «سی‌ای‌ت‌ال» چین برای توسعه باتری، بخشی از همین سیاست است. نتیجه این سیاست‌ها، تبدیل ترکیه به چهارمین بازار بزرگ خودرو برقی اروپا بوده است؛ بازاری که دیگر فقط متکی به واردات نیست و تلاش می‌کند زنجیره تولید داخلی خود را نیز توسعه دهد.

تهران و استانبول؛ دو مسیر متفاوت

تهران و استانبول شباهت‌های زیادی دارند؛ هر دو با ترافیک سنگین، آلودگی هوا و وابستگی شدید به سوخت‌های فسیلی روبرو هستند. هر دو کلان‌شهر ساعت‌های طولانی درگیر ترافیک‌اند و کیفیت هوا در آن‌ها به یکی از نگرانی‌های اصلی شهروندان تبدیل شده است. اما مسیر این دو شهر در سال‌های اخیر متفاوت شده است. در استانبول، خودرو برقی از مرحله نمایشگاهی عبور کرده و وارد زندگی روزمره مردم شده است. زیرساخت شارژ توسعه‌یافته، تجربه استفاده واقعی شکل گرفته و مردم می‌توانند روی این فناوری حساب کنند.

در تهران اما خودروی برقی هنوز بیشتر در حد پروژه، نمایشگاه و خبر باقی مانده است. تعداد محدود ایستگاه‌های شارژ، کیفیت بالای خودروها و نبود سیاست‌گذاری پایدار باعث شده بازار واقعی خودرو برقی شکل نگیرد. درحالی‌که استانبول طی دو سال هزاران نقطه شارژ ایجاد کرده، در تهران هنوز یکی از اصلی‌ترین پرسش‌ها این است: «اگر کسی خودروی برقی بخرد، کجا باید آن را شارژ کند؟»

صدایی که آرام عوض می‌شود
شب در استانبول، چرخ‌چاره‌های سفیدرنگ با چراغ‌های آبی روشن شده‌اند. صدای موتورهای برقی با صدای حرکت می‌کنند؛ بدون بوی بنزین و بدون لیزش موتور این تغییر هنوز کامل نیست. استانبول همچنان شهری شلوغ، پرتراکم و پرمصرف است. اما چیزی در حال تغییر است؛ تغییری آرام که هر روز بیشتر دیده می‌شود.

شهری که سال‌ها با غرش موتورهای بنزینی شناخته می‌شد، حالا آرام‌آرام دارد به صدایی تازه عادت می‌کند؛ سکوت برق.

تحلیل

پراکنندگی، چه در قالب مزارع خورشیدی و چه در قالب سامانه‌های کوچک‌مقیاس و پشت‌بامی، نیازمند شبکه‌ای گسترده از بازگرا، مشارکت‌کنندگان و نهادهای محلی است. به بیان دیگر، فناوری خورشیدی بیش از آنکه با حکمرانی متمرکز سازگار باشد، به ساختارهای شبکه‌ای و غیرمتمرکز نیاز دارد. چالش اصلی آنجا شکل می‌گیرد که نظام حکمرانی انرژی کشور طی دهه‌ها به پایه فناوری‌های متمرکز شکل گرفته و به‌تبع آن، الگوی تصمیم‌گیری و اداره نیز تمرکزگرا و سلسله‌مراتبی شده است. در مقابل، توسعه گسترده انرژی خورشیدی مستلزم درجه بالاتری از توزیع اختیار هماهنگی شبکه‌ای، مشارکت بازگرا، متنوع و انعطاف‌ناپذیر است؛ ویژگی‌هایی که با ساختار سنتی حکمرانی انرژی همخوانی کامل ندارند.

از این منظر، توسعه واقعی انرژی خورشیدی صرفاً یک مسئله فنی یا اقتصادی نیست، بلکه به‌تنوعی تغییر در الگوی حکمرانی نیاز دارد؛ تغییری از مدل متمرکز به مدل شبکه‌ای و توزیع‌شده. تا زمانی که چنین تحول نهادی و مدیریتی رخ ندهد، احتمالاً فاصله میان اهداف اعلامی و نتایج عملی همچنان باقی خواهد ماند.

اطلاع‌رسانی

بازدید مسئولان استانی از پروژه‌های بازآفرینی شهری رفسنجان

تحسین معاون عمرانی استنادار از احیای بافت تاریخی رفسنجان

صیانت از هویت شهری، سامان‌دهی بافت تاریخی و تقویت ظرفیت‌های گردشگری رفسنجان اجرا شده‌اند و بخشی از برنامه مدیریت شهری برای بازگرداندن حیات اجتماعی و فرهنگی به این محدوده تاریخی به‌شمار می‌روند.

معاون عمرانی استاندار کرمان در حاشیه این بازدید با اشاره به اهمیت حفظ و احیای بناهای تاریخی گفت: «به این میگویم کار درست.» وی با قدردانی از شهردار و اعضای شورای اسلامی شهر رفسنجان، رویکرد مدیریت شهری در توجه به میراث تاریخی و بازآفرینی فضاهای قدیمی را نمونه‌ای از مدیریت صحیح شهری دانست.

وی تأکید کرد که توجه به بافت‌های تاریخی علاوه بر صیانت از هویت فرهنگی شهرها، می‌تواند زمینه‌ساز رونق گردشگری و افزایش نشاط اجتماعی در شهرها باشد.

این بازدید در راستای بررسی میدانی روند اجرای پروژه‌های شهری و ارزیابی اقدامات انجام‌شده در حوزه مرمت و بازآفرینی بافت تاریخی رفسنجان انجام شد.

معاون عمرانی استاندار کرمان در بازدید از بافت تاریخی و بهسازی شده شهر رفسنجان، با قدردانی از اقدامات انجام‌شده توسط شهرداری و شورای شهر، این روند را «کار درست» توصیف کرد و بر اهمیت حفظ هویت تاریخی شهر تأکید کرد.

مسئولان ارشد استانی و شهرستانی با حضور در رفسنجان از بافت تاریخی و پروژه‌های بهسازی و بازآفرینی این شهر بازدید کردند. در این برنامه، معاون عمرانی و مدیرکل امور شهرداری‌ها و امور روستایی استانداردی کرمان، فرماندار نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی، اعضای شورای اسلامی شهر و شهردار رفسنجان حضور داشتند.

این بازدید شامل میدان انقلاب، گذر انقلاب، بازار قیصریه، میچه، بازار قطب‌آباد، خانه فرح‌بخش و خانه باقری بود؛ مجموعه‌ای از فضاهای تاریخی که طی سال‌های اخیر در قالب پروژه‌های مرمت، احیا و بازآفرینی شهری مورد توجه قرار گرفته‌اند.

در جریان این بازدید، آخرین مراحل اجرا و جزئیات پروژه‌های مرمت و احیای بناهای تاریخی ارائه شد. این پروژه‌ها با هدف

